

ՆՈՐ ՍԵՐՈԲՆԴԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ (Ա)

Posted on August 20, 2018 by Keghart

Category: [Opinions](#)

-Ա-

ԶԳՕՆՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱԲԵՐ ՄԵԼԳՈՆԵԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑՈՎ (՝)

Դոկտ. Մինաս Գոճայեան, Լոս Անճելըս, Օգոստոս 2018

Հեղինակը՝ Դոկտ. Մինաս Գոճայեան եղած է երկարամեայ կրթական մշակ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան, Երոսաղէմի Սրբոց Թարգմանչաց եւ ժառանգաւորաց վարժարաններէ ներս, ինչպէս նաեւ օտար կարգ մը հաստատութիւններու մէջ: Հրապարակած է հարիւրաւոր մանկավար-ժական եւ գրական-բանասիրական յօդուածներ: Աւարտած է Երեւանի Պետական Համալսարանի բանասիրութեան եւ գրականութեան բաժինները, ինչպէս նաեւ ԵՊՀ Պատմութեան բաժնի Աղբիւրագիտութեան բաժանմունքը:

Մելգոնեան Հաստատութիւնը 1920-ական թուականներուն

Կրճատումներ.- ՀԲԸՄ-Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւն, ՄԿՀ.- Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւն, ԵՊՀ.- Երեւանի Պետական Համալսարան, ՀՀ.- Հայաստանի Հանրապետութիւն

Սոյն յօդուածաշարքով փափաքս է զգօն պահել Հայաստանի եւ սփիւռքի հայ հասարակութիւնը, Հայաստանի Հանրապետութեան պետական այրերը, հոգեւոր դասը եւ մտաւորականութիւնը ՄԿՀ-ի հարցով, թէ հարկաւոր է յատուկ ուշադրութիւն դարձնել այս հաստատութեան անսպառ հնարաւորութիւններուն վրայ, որովհետեւ Երոսպական Միութեան մէջ Կիպրոսի հանրապետութիւնը հայութեան համար յատուկ ռազմավարական նշանակութիւն ունի տարածաշրջանին մէջ:

-Ա-

ԶԳՕՆՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱԲԵՐ ՄԵԼԳՈՆԵԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑՈՎ (՝)

Դոկտ. Մինաս Գոճայեան, Լոս Անճելըս, Օգոստոս 2018

Հեղինակը՝ Դոկտ. Մինաս Գոճայեան եղած է երկարամեայ կրթական մշակ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան, Երոսաղէմի Սրբոց Թարգմանչաց եւ ժառանգաւորաց վարժարաններէ ներս, ինչպէս նաեւ օտար կարգ մը հաստատութիւններու մէջ: Հրապարակած է հարիւրաւոր մանկավար-ժական եւ գրական-բանասիրական յօդուածներ: Աւարտած է Երեւանի Պետական Համալսարանի բանասիրութեան եւ գրականութեան բաժինները, ինչպէս նաեւ ԵՊՀ Պատմութեան բաժնի Աղբիւրագիտութեան բաժանմունքը:

Մելգոնեան Հաստատութիւնը 1920-ական թուականներուն

Կրճատումներ.- ՀԲԸՄ-Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւն, ՄԿՀ.- Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւն, ԵՊՀ.- Երեւանի Պետական Համալսարան, ՀՀ.- Հայաստանի Հանրապետութիւն

Սոյն յօդուածաշարքով փափաքս է զգօն պահել Հայաստանի եւ սփիւռքի հայ հասարակութիւնը, Հայաստանի Հանրապետութեան պետական այրերը, հոգելոր դասը եւ մտաւորականութիւնը ՄԿՀ-ի հարցով, թէ հարկաւոր է յատուկ ուշադրութիւն դարձնել այս հաստատութեան անսպառ հնարաւորութիւններուն վրայ, որովհետեւ Եւրոպական Միութեան մէջ Կիպրոսի հանրապետութիւնը հայութեան համար յատուկ ռազմավարական նշանակութիւն ունի տարածաշրջանին մէջ:

Երկրի ժողովուրդը բարեացակամ եղած եւ է հայութեան հանդէպ, հանրապետութեան պետական այրերը աւանդականօրէն կը վարեն հայասեր քաղաքականութիւն՝ նպատակ ունենալով պահել հայ փոքրաթիւ գաղութը այս կղզիին վրայ: Կիպրոսի հանրապետութիւնը աշխարհագրականօրէն մօտ ըլլալով տակաւին իր շունչը չաւանդած Միջին Արեւելեան հայագաղութներուն եւ մանաւանդ Հայաստանի Հանրապետութեան, բազմաթիւ հանարաւորութիւններ կը պարզէ հայ ժողովուրդի ազգային շահերու տեսակետէն:

Նոր ժամանակներու արագ թաւալումին հետ, համակարգչային եւ համացանցային արագաշարժ փոփոխութիւններուն զուգընթաց ՄԿՀ-ը կարելի է վերակառուցել ու յարմարցնել դարուս պահանջներուն՝ անսահման օգուտներ քաղելով ճիշդ ու առարկայական ծրագրաւորումներու պարագային:

Պատմական համառօտ ակնարկ

Ժամանակի թաւալումին հետ, ինչպէս նաեւ տասը տարիէ ի վեր իր դռները փակած ՄԿՀ-ի մասին յիշողութիւնը սկսած է խամրիլ դժբախտաբար: Փայլուն սերունդը 1940-ական, 50-ական թուականներու վաղուց սկսած է իր հրաժեշտը տալ այս աշխարհին, որուն պատճառով նոր սերունդները հայրենիքի թէ սփիւռքի տարածքին քիչ կը լսեն այս եւ այլ փառապանծ հաստատութիւններու մասին:

ՄԿՀ-ը կը պատկանի յետ-ցեղասպանութեան տարիներու կրթական այն հաստատութիւններու շարքին, որոնք ամենէն համեստ պայմաններու մէջ սերունդներ դաստիարակեցին եւ զանոնք առաքեցին սրբազան ծառայութեան:

ՄԿՀ-ը իր դռները բացաւ 1926-ին Կիպրոսի Նիկոսիա մայրաքաղաքին մօտ (այժմ քաղաքին տարածքին մէջ կը մտնէ): Հաստատութիւնը հիմնուեցաւ ըստ Կեսարացի Գրիգոր եւ Կարապետ աղա Մելգոնեաններու առատածէմն նուիրատուութեան (կտակ),

ՄԿՀ-ը այն վտակն էր, որուն շնորհիւ սփիւռքը կը սնուէր իր հոգեւոր եւ դպրոցական պետքերը հոգալու համար: Այսօր, արդէն տասը տարիէ ի վեր ՀԲԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան վերջին երկու նախագահներու եւ անոնց վարչական կազմի աշխատակիցներու կողմէ ՄԿՀ-ը նկատուեցաւ որպէս իր առաքելութիւնը աւարտած կրթական հաստատութիւն մը, որ բեռ մըն է (եղեր) ՀԲԸՄ-ի ուսերուն վրայ, ու փակուեցաւ: Կը ծրագրուի եւ հանրութեան ալ կ'ըսուի թէ Հաստատութեան վաճառքէն ստացուած միլիոններով կարելի է ՀՀ-ի մէջ հիմնել այլ ազգագուտ հիմնարկներ եւ կամ կարելի է իրագործել այլ ծրագիրներ:

Հաստատութեան տարածքը ցարդ չէ յաջողուած վաճառել, այս ընթացքով ալ դեռ երկար ատեն պիտի մնայ *լիմպոյի* մէջ:

Յաջորդիւ պիտի շարունակենք յայտնել մեր տեսակետներն ու առաջարկութիւնները ՄԿՀ-ի հարցով՝ յուսալով որ ՀՀ-ի նոր սերունդը, նոր իշխանութիւնները յատկապէս, եւ սփիւռքեան կառոյցները տեղեակ դառնան մեր այլընտրանքին:

(*)Սոյն յօդուածաշարքի համար հիմնական դրդապատճառն ու շարժառիթ հանդիսացան Սփիւռքի նախարար Մխիթար Հայրապետեանի հետաքրքրութիւնները ՄԿՀ-ի հարցով (Կիպրոս եւ ԱՄՆ): Հետեւաբար անհրաժեշտութիւն նկատեցինք անգամ մը եւս հայ հասարակութեան ուշադրութիւնը բեւեռել այս պատկառելի կրթական հաստատութեան վրայ:

